

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22230 - Educació Comparada
Grup	Grup 1, 2S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22230 - Educació Comparada
Crèdits	1.8 presencials (45 hores) 4.2 no presencials (105 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 2S, GPED
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Bartomeu Quetgles Pons tomeu.quetgles@uib.es						No hi ha sessions definides

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Pedagogia	Obligatòria	Quart curs	Grau

Contextualització

Els sistemes educatius (escolars, sobre tot) nacionals, estatals, cantonals, etc. constitueixen l'objecte d'estudi de l'Educació Comparada des dels inicis d'aquesta disciplina. No és tracta, però, d'una successió d'estudis monogràfics, sinó d'un estudi sincrònic de distints sistemes sel·leccionats en funció dels objectius de la investigació.

Requisits

A més d'haver cursat determinades assignatures dels cursos anteriors, resulta imprescindible tenir un nivell d'anglès suficient per poder accedir a la bibliografia i, sobre tot, a les bases de dades publicades en aquesta llengua.

Recomanables

Es recomana haver cursat les assignatures "Història de l'Educació", "Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius", "Documentació i Comunicació Científica", "Mètodes i Tècniques d'Investigació Educativa".

Competències

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22230 - Educació Comparada
Grup	Grup 1, 2S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

L'estudi de l'Educació Comparada requereix i desenvolupa l'aprenentatge no tant sols d'un determinada manera d'investigar a partir de la perspectiva comparativa, sinó també una ampla cultura basada en les aportacions de distintes ciències socials i humanes (geografia, economia, sociologia, política, filosofia, religió, història, filologia, etc.).

Específiques

1. B1. Comprendre els referents teòrics, històrics, culturals, polítics, ambientals, legals i antropològics de l'educació..
2. B10. Avaluar polítiques, institucions i sistemes educatius..
3. B19. identificar plantejaments i problemes educatius, investigar-hi: obtenir, registrar, tractar i interpretar informació relevant per tal d'emetre judicis argumentats que permetin millorar la pràctica educativa..

Genèriques

1. A1. Capacitat per a comprendre la complexitat dels processos educatius en general i dels processos formatius en particular (finalitats i funcions de l'educació i del sistema educatiu, teories del desenvolupament i de l'aprenentatge, l'entorn cultural i social i l'àmbit institucional i organitzatiu dels centres, el disseny i desenvolupament de programes, el rol dels educadors...).
2. A2. Sòlida formació científica cultural i tecnològica..
3. A19. Capacitat per a cercar, seleccionar, ordenar, relacionar, avaluar i valorar informació científica provinent de distintes fonts..

Continguts

L'Educació Comparada combina la pràctica de la investigació des d'una perspectiva comparativa amb l'aprenentatge de tot allò que fa referència als sistemes escolars: la seva gènesi i evolució històrica, el seu present i les tendències que permeten albirar el futur, així com el context social en què es mouen i amb el qual interactuen.

Continguts temàtics

1. L'Educació Comparada
L'Educació Comparada com a disciplina universitària. Origen i desenvolupament. Marc-Antoine Jullien de Paris: les taules comparatives. L'etapa dels "informes". Intents de creació d'una disciplina científica. Debat sobre l'objecte i el mètode.
2. Escola per a tots
La pràctica de l'educació d'uns pocs (la *sjolé*, el sistema escolàstic medieval) i la idea de l'educació de tots (la "Política" de Plató). L'emergència d'una nova idea d'educació (alfabetització) de tots i el seu desenvolupament. Reformadors i contra-reformadors.
3. Escolaritat obligatòria
Del fonamentalisme religiós a la Il·lustració. La introducció de l'escolaritat obligatòria: impulsors i reaccions de les esglésies. Impacte de la Revolució industrial en el procés d'escolarització.
4. Majoria i minories
Utilització dels sistemes escolars per a la consolidació del domini nacional, ètnic, lingüístic, religiós, social, etc. Resistència o assimilació de les minories. Emancipació nacional i creació de nous sistemes escolars.
5. Estructura dels sistemes escolars: l'administració educativa

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22230 - Educació Comparada
Grup	Grup 1, 2S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Nacions i estats. Estats unitaris, estats federals, estats federats. Nivells territorials de l'administració pública. L'administració educativa com a part de l'administració pública. Centralització i descentralització. Qui decideix què en educació?

6. Estructura del sistema escolar: els estudis

Creació i desenvolupament dels sistemes escolars públics. Evolució de les estructures dels estudis. Sistemes internacionals de classificació dels estudis: UNESCO, Consell d'Europa, OCDE. La "International Standard Classification of Education" (ISCED). Representació gràfica de l'estructura dels estudis dels sistemes escolars.

7. Funcionament dels sistemes escolars: el fluxe d'estudiants

El fluxe dels estudiants a través del sistema escolar. Taxes brutes i taxes netes d'escolarització. Piràmides de població escolaritzada. Indicadors globals del nivell d'escolarització: "Esperança de vida escolar". "Sumatori de taxes brutes ponderades". Indicadors més relacionats amb el nivell d'escolarització.

8. Funcionament dels sistemes escolars: la producció de titulats

L'educació com a bé de consum i com a inversió. Producció del sistema escolar i demanda del mercat de treball. "Fracàs escolar": fracàs de qui? fracàs de què? Importació i exportació internacional de titulats. Reinversió de part de la producció en el propi sistema escolar: la formació docent.

9. Públic - privat

El debat públic-privat en la titularitat i el finançament de l'escola. Escoles de titularitat privada i finançament públic. El paper de les esglésies i especialment l'Església Catòlica. Els casos dels Països Baixos, Bèlgica, Irlanda i Espanya.

10. Qualitat - equitat

De la 'igualdad de oportunidades' a la 'calidad de la enseñanza'. El model escandinau de la "comprehensive school". Penetració de les lleis del mercat en el món de l'educació i els seus efectes en els sistemes escolars. L'obsessió per la "qualitat" i el menysteniment de l'"equitat".

11. Un "ranking" internacional

Les avaluacions internacionals (PISA, etc.). Significat científic i manipulació pels mass media i els partits polítics. Què volen dir els resultats de PISA? De què depenen? De l'observació de resultats puntuals al descobriment de tendències.

12. Vers un espai educatiu europeu

De la "lliure circulació de persones" a l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) a través de la necessitat de l'homologació professional. Erasmus i ECTS. Dificultats per a la creació d'un sistema escolar europeu: resistències dels Estats-membres. Una nova Europa. Europa en el Món.

Metodologia docent

Com no podria ser d'altra manera, l'aprenentatge en Educació Comparada es fa a partir de la comparació dels sistemes escolars i educatius en general. No es tracta de parlar gaire d'Educació Comparada sinó de comparar per a aprendre.

Activitats de treball presencial

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22230 - Educació Comparada
Grup	Grup 1, 2S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes teòriques	Grup gran (G)	Les classes teòriques tenen com a objecte la presentació, explicació i discussió dels continguts estructurats a l'apartat anterior. Es procurarà aconseguir la màxima participació de tots els alumnes mitjançant discussions en grup i posades en comú, preguntes obertes i preguntes individuals, respostes a les preguntes formulades pels estudiants, etc.
Classes pràctiques	Classes pràctiques	Grup mitjà (M)	Aprendre a fer taules comparatives, gràfiques d'estructures d'administració educativa, gràfiques d'estructures d'estudis, calcular i interpretar taxes brutes i netes, calcular i interpretar l'esperança de vida escolar, calcular i interpretar el sumatori de taxes brutes ponderades, analitzar taules i gràfiques de PISA, etc. "Learning by doing".

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Treball de recerca:	El treball de recerca té com a finalitat l'exercici pràctic de l'Educació Comparada. Cada estudiant, d'acord amb el professor, decidirà la qüestió que vol respondre, formularà la hipòtesi que li sembli més plausible, seleccionarà els sistemes escolars que han de ser estudiats, cercarà la informació per tal d'obtenir la resposta, analitzarà la informació recollida i veurà si la hipòtesi es verifica. La qüestió ha de fer referència a algun aspecte relevant dels sistemes escolars i ha de poder ser resposta a partir de l'estudi sincrònic d'un nombre de sistemes escolars adequat als propòsits de la recerca.
Estudi i treball autònom individual	Preparació de l'avaluació dels continguts o en grup	Estudi dels continguts de les classes teòriques i pràctiques per tal d'assegurar-ne la comprensió i la capacitat d'utilització d'allò après, més enllà de la simple memorització.

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

El càlcul de les hores de treball no presencial es basa en la consideració que l'estudiant pot dedicar una cinquena part del temps de les setmanes sense docència a la preparació de l'avaluació dels continguts de les classes teòriques i pràctiques i unes cinc hores setmanals al treball de recerca.

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		45	1.8	30
Classes teòriques	Classes teòriques	30	1.2	20
Classes pràctiques	Classes pràctiques	15	0.6	10
Total		150	6	100

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22230 - Educació Comparada
Grup	Grup 1, 2S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball no presencial		105	4.2	70
Estudi i treball autònom individual	Treball de recerca:	85	3.4	56.67
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació de l'avaluació dels continguts	20	0.8	13.33
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació de l'aprenentatge dels continguts estudiats a les classes teòriques val un 33'33% de la nota final i és recuperable a la convocatòria de setembre. L'avaluació dels exercicis fets a les classes pràctiques val un 10'00% de la nota final i no és recuperable. L'avaluació del treball de recerca val un 56'67; no és recuperable el més de setembre, però ha de ser objecte d'una revisió freqüent per part del professor en horari de tutoria.

Classes pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (No recuperable)
Descripció	Aprendre a fer taules comparatives, gràfiques d'estructures d'administració educativa, gràfiques d'estructures d'estudis, calcular i interpretar taxes brutes i netes, calcular i interpretar l'esperança de vida escolar, calcular i interpretar el sumatori de taxes brutes ponderades, analitzar taules i gràfiques de PISA, etc. "Learning by doing".
Criteris d'avaluació	Correcció de les tasques realitzades a les classes pràctiques.

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Treball de recerca:

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	El treball de recerca té com a finalitat l'exercici pràctic de l'Educació Comparada. Cada estudiant, d'acord amb el professor, decidirà la qüestió que vol respondre, formularà la hipòtesi que li sembli més plausible, seleccionarà els sistemes escolars que han de ser estudiats, cercarà la informació per tal d'obtenir la resposta, analitzarà la informació recollida i veurà si la hipòtesi es verifica. La qüestió ha de fer referència a algun aspecte relevant dels sistemes escolars i ha de poder ser resposta a partir de l'estudi sincrònic d'un nombre de sistemes escolars adequat als propòsits de la recerca.
Criteris d'avaluació	Correcció en l'aplicació del mètode científic des d'una perspectiva comparativa: plantejament del problema, formulació d'hipòtesis, selecció de casos, recerca d'informació, anàlisi de la informació, verificació o no de la hipòtesi, generalització dels resultats, conclusions. Originalitat en l'elecció del tema de recerca.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22230 - Educació Comparada
Grup	Grup 1, 2S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Qualitat en la presentació del treball.

Percentatge de la qualificació final: 57% per l'itinerari A

Preparació de l'avaluació dels continguts

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	Estudi dels continguts de les classes teòriques i pràctiques per tal d'assegurar-ne la comprensió i la capacitat d'utilització d'allò après, més enllà de la simple memorització.
Criteris d'avaluació	Nivell de comprensió dels continguts estudiats a les classes teòriques i capacitat d'utilització de la informació per respondre preguntes i resoldre problemes.

Percentatge de la qualificació final: 33% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A més de la bibliografia "clàssica" d'Educació Comparada, cada vegada es pot treure més documentació de les bases de dades internacionals. Els ministeris d'educació també tenen les seves pròpies pàgines a la xarxa, això sí, publicades en la llengua oficial del país respectiu; tanmateix, molt sovint, s'hi adjunta una versió en anglès.

Bibliografia bàsica

- BEREDAY, George Z. F. (1968): El método comparativo en pedagogía. Herder. Barcelona.
- GARCIA GARRIDO, José Luís (1986): Fundamentos de Educación Comparada. Madrid. Dykinson.
- GARCIA GARRIDO, José Luís (1986): Problemas mundiales de la educación. Madrid. Dykinson.
- GARCIA GARRIDO, José Luís (1987): Sistemas educativos de hoy. Madrid. Dykinson.
- HANS, Nicholas (1958): Comparative Education. Routledge & Kegan Paul. London.
- QUETGLES PONS, BARTOMEU (1991): Escolarització i Dinàmica de Sistemes. UIB. Palma

Bibliografia complementària

- BENEJAM, Pilar (1986): La formación del profesorado. Laia. Barcelona.
- BLAT GIMENO, Josep & MARIN IBAÑEZ, Ricardo (1980): La formación del profesorado de educación primaria y secundaria. Unesco-Teide.
- CAMERON, John & HURST, Paul (eds.) (1983): International Handbook of Education Systems. Volume II: Africa and the Middle East. John Wiley and Sons. Chichester.
- CERI - INES (1995): Análisis del Panorama Educativo. Los indicadores de la OCDE. 1995. Mundi-Prensa & OCDE.
- COBO SUERO, J. M. (ed.) (1979): La enseñanza superior en el mundo. Narcea. Madrid.
- COMISSIÓ EUROPEA (1997): Las cifras clave de la educación en la Unión Europea. Luxemburg.
- COWEN, Robert & McLEAN, Martin (eds.) (1984): International Handbook of Education Systems. Volume III: Asia, Australasia and Latin America. John Wiley and Sons. Chichester.
- DEBESSE, Maurice & MIALARET, Gaston (1974): Pedagogía Comparada (vols. I y II). Oikos-tau. Vilassar de Mar.
- EURYDICE - CEDEFOP (1995): Structures of the Education and Initial Training Systems in the European Union. Office for Official Publications of the European Communities. Luxemburg.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22230 - Educació Comparada
Grup	Grup 1, 2S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

EURYDICE - CEDEFOP (1996): Estructuras de los Sistemas Educativos y de Formación Inicial en la Unión Europea. Centro de Publicaciones. Secretaria General Técnica. Madrid.

FERNANDEZ ENGUITA, M. (1985): Integración o segregación. La enseñanza secundaria en los países industrializados. Laia. Barcelona.

HALLS, W. D. (ed.) (1990): L'educación comparée: questions et tendances contemporaines. Unesco. Lausanne.

HOLMES, Brian (ed.) (1983): International Handbook of Education Systems. Volume I: Europe and Canada. John Wiley and Sons. Chichester.

KANDEL, Isaac L. (1933): Comparative Education. Houghton Mifflin. 1933.

KAZAMIAS, Andreas M. & MASSIALAS, Byron G. (1968): Tradición y cambio en la educación. UTEHA. México.

KING, Edmund (1979): Other Schools and Ours. London. Holt, Rinehart and Winston.

LÊ THÀNH KHÔI (1981): L'éducation comparée. Armand Colin. Paris.

SCHNEIDER, Friedrich (1963): Educación europea. Herder. Barcelona.

SCHNEIDER, Friedrich (1964): La pedagogía de los pueblos. Introducción a la educación comparada. Herder. Barcelona.

TUSQUETS, Joan (1969): Teoría y práctica de la Pedagogía Comparada.

VEXLIARD, Alexandre (1970): Pedagogía Comparada. Métodos y problemas. Kapelusz. Buenos Aires.

Altres recursos

---

www.uis.unesco.org (base de dades estadístiques de la UNESCO)

www.eurydice.org (base de dades d'educació dels països membres de la Unió Europea)

www.pisa.oecd.org (web de PISA, Project of International Student Assessment)

www.oecd.org (web de OECD, Organisation of Economic Cooperation and Development)